

INFORMACJA O STOWARZYSZENIU **BRACTWO GWARKÓW**

Jerzy L. Mańka

Szanowni Państwo

Pozwolę sobie zająć Państwu parę chwil prezentując dokonania Bractwa Gwarków w swej ponad trzy letniej działalności.

W październiku 2008 roku przeprowadzono Walne Wyborcze Zebranie, wybierając 7-mio osobowy Zarząd oraz Komisję Rewizyjną. Kierując się Statutem jak i podstawowymi celami Związku Górnośląskiego, opracowano kierunki działania na lata 2009 - 2011 spośród których w szczególności należałoby wymienić:

- dążenie do wypracowania niezależnej i silnej organizacji doradczej i opiniotwórczej w obszarze zagadnień dot. górnictwa i energetyki,
- kreowanie aktywnego udziału w ochronie dziedzictwa przemysłowego Górnego Śląska, w tym w szczególności obiektów po zlikwidowanych zakładach górniczych,
- redagowanie i wydawanie tomików **Pocztu Gwarków Śląskich**,
- publikowanie w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej historycznych dokumentów związanych z historią górnictwa oraz Kronik szkolnych miasta Katowice,
- inne organizacyjne przedsięwzięcia, w tym uruchomienie własnego zaplecza biurowego, utworzenie i bieżące redagowanie własnej strony internetowej, jak i organizowanie spotkań środowiskowych i członkowskich.

Aktualnie Bractwo liczy 80 członków reprezentujących Kierownictwo i Kadre Instytutów Naukowych, Prezesów Spółek i Dyrektorów Kopalń - czynnych zawodowo, emerytów, jak i Kierownictwa firm okołogórniczych.

Mimo krótkiego okresu działalności, dzięki wsparciu władz Kościelnych, Zarządu Związku Górnośląskiego, przychylności oraz znaczącej pomocy Kierownictw Spółek Węglowych i Kopalń, jak i Instytutów Naukowych, trzyletni okres funkcjonowania ocenić należy, jako znaczący i liczący się. W obszarze ochrony dziedzictwa przemysłowego do istotnych przedsięwzięć można zaliczyć w szczególności odbyte w Bytomiu w czerwcu 2010 roku spotkania poświęconego zaprezentowaniu i przedyskutowaniu zagadnień „zabytki techniki górniczej i rewitalizacja podziemnych obiektów, w tym rewitalizacja unikalnej w Europie wieży szybu Krystyna na terenie byłej Kopalni Węgla Kamiennego KWK „Szombierki”, czy też przedstawienie w Rudzie Śląskiej - z udziałem Prezydenta miasta - przeobrażeń pogórnich terenów KWK „Walenty – Wawel” w tzw. dzielnicę kreatywnych

Ratingen, 5-11 listopada 2011 r.

INFORMACJA O STOWARZYSZENIU **BRACTWO GWARKÓW**

Jerzy L. Mańka

przemysłów i stworzenie przy okazji kilkuset nowych miejsc pracy. Na wymienionym spotkaniu zaprezentowano nadto, problematykę wykorzystania energii cieplnej dołowych wód kopalnianych na przykładzie kopalni Saturn, Siemianowice, Dębieńsko i Kleofas. Istotnym aspektem przedsięwzięć Bractwa było włączenie się w historyczne obchody Gwarków Tarnogórskich - Gwarków Rudnych i wprowadzenie po raz pierwszy akcentów górnictwa węglowego poprzez delegację górników mundurowych, pocztów sztandarowych i górniczych orkiestr.

W obszarze konferencji Naukowych nie można nie wspomnieć o zorganizowaniu konferencji w czerwcu 2009 r. w podziemiach Kopalni Guido w Zabrze pt. „Czy górnictwo węgla szkodzi klimatowi”. Zgromadziła ok. 100 osób reprezentujących różne środowiska - nauki, parlamentu, władz samorządowych i górników. Główne przesłania konferencji można podsumować w poniższych tezach:

- Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego stanowią bardzo ważną, strategiczną gałąź polskiej gospodarki, będąc zarazem gwarantem bezpieczeństwa energetycznego kraju,
- Istnieje szereg wątpliwości w przypisywaniu paliwom węglowym istotnego, decydującego wpływu w zakresie zmian klimatycznych na naszym globie,
- Uczestnicy konferencji w pełni popierają rozsądne działania w sferze zwiększania udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym bilansie potrzeb energetycznych Polski, zdając jednak sobie sprawę z faktu, iż ze względów technicznych i ekonomicznych szybka zmiana źródeł podstawowych nośników w bilansie krajowym jest zadaniem absolutnie nierealnym.

Kolejną konferencję zorganizowano w siedzibie Związku Górnośląskiego z udziałem parlamentarzystów, przedstawicieli miast, instytutów naukowych i przedstawicieli górnictwa na temat „Opodatkowanie wyrobisk podziemnych”. Zwracano uwagę, iż mimo wzrastających od 2000 r. obciążeń finansowych i mimo powszechnego kryzysu, krajowe górnictwo węgla kamiennego realizuje w 100 % płatności budżetowe i para budżetowe. Podsumowując dyskusję stwierdzono istniejącą różnicę poglądów w przedmiotowej sprawie i zajęcie jednoznacznego stanowiska przez Trybunał Konstytucyjny.

Ratingen, 5-11 listopada 2011 r.

INFORMACJA O STOWARZYSZENIU **BRACTWO GWARKÓW**

Jerzy L. Mańka

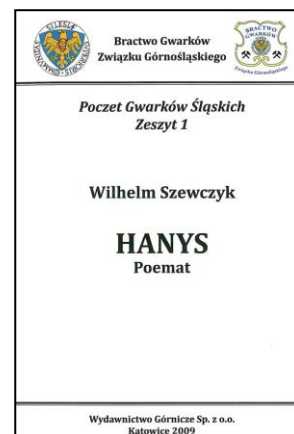

Zarząd Bractwa opracował również swoje stanowisko w przedmiocie nieadekwatnej, nie zawsze zrozumiałej polityki, nieprzychylniej polskiemu górnictwu ze strony władz kraju i niektórych mediów. Stanowisko to udostępniono inicjatorowi panelu dyskusyjnego w Rudzie Śląskiej we wrześniu u.r. tzn. prezydentowi miasta celem dalszego wykorzystania. Grono parlamentarzystów, samorządowców, przedstawicieli kilku Związków Zawodowych funkcjonujących w górnictwie, naukowców i przedstawicieli górnictwa w dyskusji stwierdziło, iż istnieje potrzeba prowadzenia ścisłej rzeczowej współpracy stron społecznych Regionu na rzecz wypracowania optymalnych, racjonalnych rozwiązań i reprezentowania ich jednym głosem w Warszawie.

Niewątpliwie cenną inicjatywą było podjęcie w roku 2009 wysiłku na rzecz redagowania i wydawania cyklu wydawniczego „Poczet Gwarków Śląskich”, który winien być przypomnieniem historii powstania i rozwoju przemysłu, w tym górnictwa na Górnym Śląsku oraz zaprezentowania sylwetek i osobowości ludzi wpisanych w historię naszego Regionu. Aktualnie wydano pięć zeszytów, a mianowicie:

- *W. Szewczyk – Hanyś*. Poemat - opisujący dramat górnika lat 30 - tych
- *Uzyskać z węgla co najcenniejsze. Chemicy węgla - przyjaciele gwarków.*
- *Alma Mater Gliviciensis* - z okazji 60-cio lecia Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Gliwickiej
- *Rewolucja Przemysłowa na Górnym Śląsku*
- *Gwarkowie Projektanci Kopalń – projektowanie kopalń,*

Opublikowano również na www.gwarkowie.pl oraz w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej

W opracowaniu jest kolejny zeszyt, który ukaże się najpóźniej w IV kwartale 2011 r. - *Ordunek Górny, Izby Tradycji w kopalniach węgla kamiennego.*

Ratingen, 5-11 listopada 2011 r.

INFORMACJA O STOWARZYSZENIU **BRACTWO GWARKÓW**

Jerzy L. Mańka

Ze względu na barierę czasową, zasygnalizuję jeszcze:

- wystąpienia do władz rządowych, dotyczących prowadzonej restrykcyjnej, wysoce fiskalnej polityki wobec górnictwa węglowego,
- zorganizowanie spotkań środowiskowych i opłatkowych dla członków Bractwa,
- zainicjowanie czuwania w okresie prowadzenia akcji ratowania chilijskich górników uwięzionych w podziemiach. Czuwanie prowadzono w Kaplicy św. Barbary przy galerii handlowej Silesia Center w Katowicach,
- popieranie i pomoc w tworzeniu i organizacji Izb Tradycji w istniejących i likwidowanych kopalniach węgla kamiennego,
- promowanie szeroko rozumianej kultury górniczej,
- digitalizację zbiorów i dokumentów górniczych,
- próba konsolidacji muzeów górnośląskich Polski, Czech-Moraw, Niemiec,
- uruchomiono własne zaplecze biurowe, salkę spotkań i stronę internetową www.gwarkowie.pl
- Bractwo Gwarków poparło wniosek Stowarzyszenia Kulturalnego Śląska i Moraw z Dusseldorfu i Fundacji „Dom Górnośląski” z Ratingen – Nadrenia-Westfalia w sprawie nadania Dekretem Arcybiskupa Górnośląskiego - Pięknej Madonnie z Knuruwa Matce Pięknej Miłości - tytułu opiekunki Górnośląskich Emigrantów.

Ratingen, 5-11 listopada 2011 r.